

Kyrkösjärven luontopolku – Retkikohde, jossa luonto ja kulttuuri kohtaavat Seinäjoen sydämessä

Kyrkösjärven luontopolku vie sinut tutkimusmatkalle eteläpohjalaisen metsän karuun kauneuteen, missä luonto ja kulttuuri sulautuvat yhteen. Polku kiemurtelee tekojärven rannan yläpuolella olevalla **Kyrkösvuorella** ja **Kattilanvuoren** maastonkohoumalla, tarjoten upeita yksityiskohtia ja ikimuistoisia elämyksiä. Tämä reitti on täydellinen perheille ja retkeilijöille, jotka haluavat yhdistää luonnossa liikumisen opettavaisella tavalla. Polku tarjoaa monipuolisia näkökulmia luonnonsuojeluun ja esittelee kalliota, metsää, kasveja, eläimiä sekä kulttuuriperinteitä unohtamatta. Osittain pitkospuilla ja esteettömällä lankkupolulla kulkeva reitti sopii kaikille retkeilijöille sekä sopii erinomaisesti opetuskäyttöön.

Pidä aistisi valppaina ja mielesi avoimena – löydät luonnon myönteiset vaikutukset ja elämykselliset kokemukset. Kyrkösjärven luontopolku tarjoaa sinulle positiivisia elämyksiä ja raikasta ilmaa. Tämä luontopolku on suunniteltu kaikille, jotka haluavat löytää uusia näkökulmia luonnon ilmiöihin ja inspiroitua luonnosta Seinäjoen sydämessä. **Koe positiivisia liikuntaelämyksiä ja hengitä syvään raikasta ilmaa!**

Reitin lähtöpaikka: Kyrkösvuorentie hiekkatien päässä oleva parkkipaikka. P

Koordinaatit: Lat 62° 45' 31,108" Lon 22° 47' 56,700"

Miten päästä perille?: Seuraa luontotalo Kämpälän, Kyrkösvuorentie 26, Seinäjoki parkkialueen jälkeen jatkuvaa hiekkatietä noin 1,5 km. Pysäköinti on Kyrkösvuorentien päässä, ja polku alkaa sen vierestä.

Reitin pituus: Kyrkösjärven luontopolulla on useita vaihtoehtoja, joista voit valita:

- **Rengasreitti:** 6 km pitkä, jota voi lyhentää 3,8 km pituiseksi lenkiksi.
- **Rantapolku:** alussa haarautuva rantapolku muodostaa 3,7 km pitkän ympyräreitin.
- **Esteetön reitti:** voit kulkea esteettömästi leveää reittiä parkkipaikalta Järvilaavulle (1,1 km) ja edetä metsän läpi noin 1 km edestakaisin, yhteensä noin 4,5 km.

Liikkuminen: Reitillä voi liikkua jalan, suksilla, pyörällä sekä esteettömällä osuuksilla erilaisilla liikuntaesteisten apuvälineillä.

Huomioitavaa: Retki kannattaa suunnitella päiväsaikaan, koska reitti ei ole valaistu. Lankkupolkua ei hoideta talvella, joten se voi olla käytettävissä vain lumettomina ja jäämättöminä aikoina. Moottoriajoneuvoilla liikkuminen sekä ratsastaminen on kielletty.

Aktiviteetit:

- Kävely, Juokseminen, maastopyöräily, patikointi, hiihtoretket, lumikenkäily ym.
- Esteetön liikkuminen
- Luonnon havainnointi mm. näkötorista ja valokuvaus; marjastus ja sienestys

Reitin varrella sijaitsevat: sisään-tulo-opaste, näkötorni, siihen johtavat portaat, kaksi laavua: Järvilaavu, Latulaavu. Useita paikkoja levähtämiseen sekä reittiviitotuksia, nuotiopaikkaa sekä tavallisen ja esteettömän wc Järvilaavulla. Latukammi on maksullinen. Reitti on selkeästi merkitty oransseilla maalimerkinnöillä puihin.

Tervetuloa elämykselliseen luontoon – Inspiroivaa ulkoilua kaikille Kyrkösjärven luontopolulla!

Koe Kyrkösjärven luontopolku, joka tarjoaa monipuolisia elämyksiä ja inspiroivaa ulkoilua kaikille luonnon ystäville! Tämä ainutlaatuinen polku alkaa Kyrkösvuorentien päästä parkkialueelta ja kutsuu sinut tutustumaan kauniiseen eteläpohjalaiseen luontoon.

Lähtöpiste Kyrkösvuoren juurella tarjoaa helpon aloituksen luontoseikkailulle. Pitkän **6 km luontopolun varrella on 23 opastaulua**, jotka kertovat alueen rikkaasta luonnosta, linnuista, kasvillisuudesta, geologiasta ja siitä, miten alue on muuttunut ajan saatossa. Polku vie sinut heti lähdön jälkeen jyrkkää kallioista osuutta ylös, jossa **porta**at auttavat nousussa **Kyrkösvuorelle**. Huipulla odottaa vapaaehtoisten luontoharrastajien rakentama **näkötorni**. Käytä kaikkia aistejasi – katso linnunsilmin järveä tornista ja nauti luonnonrauhasta. Näkötorni tarjoaa upean järvimaiseman ja näkymät kaupungin rakennuksiin, kuten **Lakeuden Ristiin**.

Mielenkiintoisia luonnonmuodostelmia

Matkan varrella voit tutustua ikaiaikaiseen **katajaan** ja historialliseen **rajapyykkiin**. Näet mielenkiintoisia luonnonmuodostelmia, kuten **tuulenpesän ja käärmekuusen**, sekä jääkauden "jättiläisen", **siirtolohkareen**. Lisäksi opit **kulotuksen** merkityksen vanhana metsänhoitomenetelmänä.

Reitti jatkuu metsäpolkuna, pitkospuina ja leveänä esteettömänä lankkupolkuna **Järvilaavun** tienoilla. Ensimmäinen laavu sijaitsee **järven rannalla** ja on täydellinen paikka tauon viettoon tulipaikan äärellä, jossa on myös esteetön wc. Tämä tekee reitistä erinomaisen kaikenikäisille ja -kuntoisille retkeilijöille. Järven läheisyys luo polulle erityisen tunnelman – veden liplatus ja rauhalliset maisemat tarjoavat hetkellisen pakotien arjesta ja syvää rauhaa liikkujalle.

Tarinat ja luonnonrauha

Tekojärven rannalla sijaitseva **vanha tervahauta** tarjoaa mielenkiintoisen katsauksen suomalaiseen tervanpolton historiaan. Tämä historiallinen paikka vie sinut ajassa taaksepäin ja antaa mahdollisuuden tutustua alueen kulttuuriperintöön. Polun puolivälissä, pidemmällä reitillä, on toinen laavu ja nuotiopaikka **Latulaavu**. Latulaavu poikkeaa hieman reitiltä, sinne johdattavat pitkospuut ja matkaa kertyy 450 metriä yhteen suuntaan.

Tässä voit hengähtää ja nauttia eväistäsi luonnon rauhassa keskellä metsää, suon laidassa. Laavulla on tulipaikka ja wc. Laavulle johtaa Ilmajoelta **Seppäin polku**, jatkuen Törnävän sairaalaan esteetöntä reittiä pitkin. Perimätiedon mukaan sepät kulkivat 1900-luvun alussa polkua pitkin tekemässä rauta-aitaa Törnävän sairaalalle.

Kyrkösjärven tekojärvi, joka täytettiin vuonna 1981, on upea vesialue, noin 6 km pitkä ja 1,5 km leveä, ja sen rantaviiva kiemurtelee noin 20 km. Tämä nuori järvi on ympäröivän maaston, pääasiassa nevan ja rämeen, kaunis vastapaino.

Tekojärvi on ekosysteemien aarreaitta, joka tarjoaa monenlaisia luonnonelämyksiä. Se kutsuu sinut nauttimaan rauhallisista rannoista, ihastelemaan elinvoimaista luontoa ja kokemaan sen ihastuttavia maisemia. Oma reittinsä kulkee järven ympäri (noin 18 km).

Luontopolku kulkee noin 400 metrin etäisyydellä **Latukammista ja partiolaisten retkialueesta**, jotka ovat helposti saavutettavissa reitiltä ja tarjoavat erinomaisia kohteita perheille ja retkeilijöille. Tämä alue tarjoaa täydellisen pakopaikan arjen kiireistä, jossa voit hengittää syvään raikasta ilmaa ja nauttia luonnon rauhoittavasta äänimaailmasta. Täältä palataan takaisin pitkälle luontopolulle ja rauhoitettuun vanhaan metsään.

Kattilavuoren metsä – vihreän maailman mystiikka

Jokainen askel vie sinut syvemmälle luonnon ihmeelliseen maailmaan, jossa jokainen yksityiskohta kertoo omaa tarinaansa. Tuhannen vihreän sävyn värit **Kattilavuoren luonnonsuojelualueella** korostavat metsän tunnelmaa. Se tarjoaa monipuolisen ja vuodenaikojen mukaan vaihtelevaa liikuntaympäristöä.

Rauhoitettu alue täynnä elämää esittelee **vilkkaita lintuvieraita** ja luonnonvoimien jättämiä **myrskytuhoja**. **Kattilaneva** tarjoaa monimuotoisen kosteikkoekosysteemin, kun taas **drumliinit ja muinaisrannat** kertovat jääkauden historiasta. Metsästä löydät ikonisia kasveja sekä syksyisin herkullisia luonnon tarjoamia herkuja.

Polulla vallitsee lumoava metsätunnelma, joka viehättää kävijöitä. Havupuiden tuoksu ja jäkälien kirjavat luonnontaideteet herättävät mielikuvituksen eloon. Piipahda luontoon ja nauti oman hyvinvointisi ja ilon vuoksi, joka tarjoaa erinomaisen luontoliikuntakokemuksen.

Lopuksi pidempi reitti yhtyy lyhyempään kulkien **voimalinjan** alitse monimuotoisessa metsämaisemassa. **Voimajohto** muistuttaa nykyajan infrastruktuurista metsän keskellä.

Luontopolun nähtävyydet tarjoavat kiinnostavaa katseltavaa: **suopursu** tuo metsään oman erityisen arominsa, **metsän kerrokset** paljastavat monimuotoisen rakenteen, ja kangasmetsän **selkärangattomat**, tärkeät metsän asukkaat pitävät ekosysteemin tasapainossa. **Poronjäkälä** puolestaan tuo maisemaan ainutlaatuisen kosketuksen. Täällä jäkälakalliot ja marjametsät vuorottelevat, luoden vaihtelevia ja visuaalisesti upeita näkymiä. Välillä **pitkospuilla** kulkemalla saavut takaisin lähtöpaikkaan.

Paluu arkeen virkistyneenä – Jokainen vierailu on uusi elämys!

Polku vie sinut monimuotoisen metsämaiseman kautta takaisin lähtöpaikalle. Vuodenajat tuovat polulle jatkuvasti uusia elämyksiä. Palaa eri aikoina ihastelemaan luonnon kauneuden loputonta muutosta sekä hämmästelemään jokaisen vuodenajan ainutlaatuisia näkymiä, valoja ja luonnonilmiöitä. Jokainen vierailu tarjoaa uuden kokemuksen luonnon eri valossa ja tunnelmissa.

Kyrkösjärven luontopolku tarjoaa elämyksiä ja inspiraatiota **ympäri vuoden**. Piipahda luonnossa ja **tallenna kauniit muistot mieliisi**. Näin henkilökohtainen luontosuhde kehittyy, kun nautit luonnon rauhasta ja elämyksistä, jotka vahvistavat hyvinvointiasi ja antavat voimavaroja arjessa jaksamiseen. **Kyrkösjärven luontopolku on täydellinen paikka löytää “onnellisuuden resepti” luonnosta.**

Rantapolku

Kyrkösjärven luontopolun alussa reitti haarautuu **rantapolulle**, joka kulkee itsenäisenä 3,7 kilometrin rengasreittinä **tekojärven rantaviivaa** pitkin. Polku alkaa kivikkoisena mutta tasoittuu vähitellen. Keväällä rannalla saattaa olla kosteita kohtia, mutta osalla reittiä pitkospuut auttavat kulkijaa. Reitin varrella olevat opastaulut tarjoavat tietoa alueen kasveista, eläimistä ja historiasta.

Kyrkösvuori jää reitin oikealle puolelle, ja sen huipulla sijaitsevassa näkötorniin voi piipahtaa ja palata sitten reitille. Tornista avautuvat upeat näkymät Kyrkösjärven tekojärvelle, joka on nuori ekosysteemi noin 20 metriä alapuolellasi.

Rannan tuntumassa voit nähdä **lehtikuusimetsän** ja, jos on onnea, **saukon** tai **järvisimpukan** järven vedessä. Tältä alueelta saat myös lumoutumisen kokemuksia mäntykankaalla ja rauhoittavan vaikutuksen vesistön katselusta. Vaihteleva maasto tarjoaa hyvää liikuntaa ja rauhoittaa mielen.

Reitti jatkuu metsäiselle ja kallioiselle alueelle **voimalinjaa** myötäillen ja ohittaa **siirtolohkareen** pitkällä luontopolulla. Loppumatka on kallioista ja metsäistä maastoa takaisin lähtöpisteeseen.

Talvireitit : Talvella Kyrkösjärven luontopolku muuntuu talvireitiksi, jota pitkin voit kulkea uraa pitkin tai suksilla järven jäälle tehtyä latua. Talvireitti vie myös **Järvilaavulle**, jossa voit nauttia nuotiosta keskellä talvista maisemaa.

Sopivuus eri kohderyhmille:

Kyrkösjärven luontopolku on suunniteltu tarjoamaan jokaiselle kohderyhmälle elämyksellisen ja saavutettavan luontokokemuksen.

- **Kouluryhmät:** luontopolku tarjoaa täydellisen oppimisympäristön koululaisille. Monipuoliset reitit tekevät retkistä informatiivisia ja reittivaihtoehdot tarjoavat erilaisia maisemia ja haasteita nuorille tutkimusmatkailijoille.
- **Luontoharrastajat:** opastetaulut ja nähtävyydet tarjoavat syvällistä tietoa alueen ekosysteemistä ja luonnonilmiöistä, tehden retkestä erityisen antoisan.
- **Seurat ja yhdistykset:** voivat hyödyntää polun laavuja ja nuotiopaikkoja ryhmätapaamisiin. Hyvin merkityt reitti luo mukautuvan ympäristön yhteiselle tekemiselle.
- **Perheet:** monipuoliset ja opettavaiset reitit sopivat perheiden ulkoiluun, ja erityisesti lasten kanssa kuljettavaksi. Leveä metsäreitti on helppokulkuinen myös lastenrattaiden kanssa.
- **Liikuntarajoitteisille:** esteettömät lankkupolut (3x100m) mahdollistavat turvallisen ja helpon liikkumisen. Leveät reittiosuudet, levähdyspaikat ja esteetön wc-tila lisää mukavuutta käytännöllisyyttä.
- **Varttuneet:** voivat nauttia polun rauhallisista maisemista. Esteettömät osuudet ja levähdyspaikat luovat mukautuvan ja turvallisen paikan rauhallisille luontoretkille.

Seinäjoen luonto kutsuu sinut nauttimaan ulkoilusta, rauhoittumaan luonnon äärelle ja tutustumaan alueen rikkaaseen historiaan.

Teksti: Hannu Salo ja Katrin Tiittanen. Seinäjoki, 2024